

Ekologiczna fasola z Doliny Nidy

W Dolinie Nidy są sprzyjające warunki do uprawy fasoli. Tam też znajduje się gospodarstwo ekologiczne Beaty Gruszki, w którym rolniczka od lat uprawia to warzywo. W niniejszym artykule dzieli się własnymi spostrzeżeniami i wskazówkami.

Fasola ze względu na swój skład, walory zdrowotne i smakowe uważana jest za jedno z najbardziej wartościowych warzyw. Zawiera ona duże ilości białka, wapnia i potasu. Ceniona jest przez konsumentów ze względu na zawartość witamin A i C. Posiada lekkostrawną skrobię, łatwo rozpuszczalny roślinny błonnik, który pomaga usuwać nadmiar cholesterolu oraz hamuje rozrost komórek nowotworowych. Ceniona jest przez konsumentów stosujących dietę wegańską bądź wegetariańską, ze względu na dużą zawartość białka.

Beata Gruszka wraz z bratem Jerzym od lat uprawiają metodami ekologicznymi fasolę. Ich doświadczenie jest duże, warto więc skorzystać z ich agrotechnicznych porad.

W produkcji ekologicznej jednym z najważniejszych kryteriów opłacalności produkcji fasoli jest dobór odpowiedniej odmiany odpornej na choroby i szkodniki. Na to rolnicy zwracają szczególną uwagę. Ważnym kryterium jest również odporność odmiany na trudne warunki atmosferyczne, które mogą wpłynąć na kondycję roślin. A jako że warzywo jest gatunkiem wymagającym w uprawie, roślina preferuje podczas wschodów temperaturę powyżej 13°C, co gwarantuje równomierne wschody. Natomiast do optymalnego wzrostu potrzebuje temperatury 20–25°C. Ze względu na dużą wrażliwość na temperatury najlepszym terminem wysiewu jest druga połowa maja. Im późniejszy termin siewu, tym mniejsze ryzyko uszkodzenia kiełkujących nasion przez śmietkę.

Ze względu na wysokie wymagania termiczne fasola jest rośliną, dla której najlepszym stanowiskiem są gleby żyzne i próchniczne, które szybko się nagrzewają i zatrzymują ciepło. Pod uprawę najlepiej wybierać miejsce zaciszne ze względu na dużą wrażliwość na uszkodzenia.

Nieodpowiednie jest stanowisko po roślinach bobowatych oraz po warzywach (marchwi, pietruszce i szpinaku) ze względu na wspólne choroby, np. zgniliznę

twardzikową i szkodniki, np. nicienie. Prawidłowy odstęp w uprawie fasoli na polu to minimum 4 lata.

Podczas wyboru stanowiska pod fasolę należy zwrócić uwagę na odczyn gleby, optymalny powinien kształtować się na poziomie pH 6,5–7,8. Zbyt kwaśna gleba daje duże prawdopodobieństwo wystąpienia fuzarioz. Dobrym przedplonem dla fasoli na nasiona są warzywa cebulowe, kapustne, pomidor, ogórek, jak również rośliny rolnicze – ziemniaki i zboża.

Prawidłowy wzrost i rozwój roślin gwarantuje odpowiednie nawożenie. Zaopatrzenie roślin w makroelementy i mikroelementy odgrywa ważną rolę w procesie wiązania azotu atmosferycznego przez bakterie symbiotyczne. Stosując nawożenie naturalne, należy pamiętać o przynajmniej rocznej przerwie uprawy po zastosowaniu obornika ze względu na możliwość wystąpienia śmietki kielkówki.

Gwarancją wyrównanych wschodów jest odpowiednie przygotowanie stanowiska pod siew fasoli. Warzywo należy do roślin bardzo wrażliwych na zaskorupianie gleby.

Fasola ma umiarkowane wymagania wodne. Krytycznym okresem, kiedy zapotrzebowanie na wodę jest największe – to faza kwitnienia i zawiązywania strąków. Wtedy niedobór wody może skutkować opadaniem zawiązków kwiatowych i niezawiązywaniem strąków. W czasie deszczowej i zimnej aury, fasola choruje.

Najważniejszą kwestią w ochronie fasoli przed szkodnikami i chorobami jest profilaktyka, na którą składa się między innymi wybór przewiewnego stanowiska niesprzyjającego rozwojowi patogenów. Należy zwrócić uwagę na odpowiednią izolację plantacji w postaci szerokich pasów ochronnych. Na ograniczenie rozwoju chorób i szkodników korzystnie wpływa obecność zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, które są miejscami lęgowymi dla ptaków i owadów pożytecznych.

Zabiegi pielęgnacyjne w ekologicznych uprawach roślin ograniczają się przede wszystkim do odchwaszczania, spulchniania gleby, dokarmiania roślin, nawadniania i zapobiegania chorobom i szkodnikom.

W gospodarstwie pani Beaty nie ma problemów ze znalezieniem odbiorców tego drogiego warzywa. Decydują o tym zarówno jego właściwości zdrowotne, jak i sama metoda ekologiczna uprawy.

Anna Walczyk, ŚODR Modliszewice

Zdjęcia z gospodarstwa (fot. Anna Walczyk)